

Novi grobovi

JOSEPH BACAR
Po dolgi bolezni je preminil v Hawthornden bolnišnici Joseph Bacar, star 75 let, stanujoč na 665 E. 160 St. Doma je bil iz vasi Ustje pri Vipavi, kjer zapuščala več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 46 let in je bil član društva Vipavski raj št. 312 S.N.P.J. in društva Waterloo Camp št. 281 W.O.W.

Tukaj zapuščala sina Joe, dve hčeri, Mrs. Frances Kromar in Mrs. Amelia Serak v Long Island, N. Y., štiri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 8.45 uri iz pokopalnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ANTONIA GORUP
Po dolgi bolezni je preminila na svojem domu Antonia Gorup, rojena Potočnik, stara 78 let, stanujoča na 5332 Vine St., Maple Heights, O., kjer je bivala zadnjih 35 let.

Tukaj zapuščala soproga Lukas, sina John, vnuke in več drugih sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto jutraj ob 8.30 uri iz pokopalnega zavoda Louis Ferfolia in cerkev sv. Venceslava in nato na pokopališče Calvary.

JOHN JURATOVAC
Preminil je John Juratovac, bivajoč v Chardon, Ohio. Rojen je bil na Hrvaškem ter je bil star 67 let. Bil je član društva št. 22 H.B.Z.

Tukaj zapuščala soproga Mary Ann, sinova Walter in Edward, hčer Mrs. Mary Gansen in vnuke. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 9.30 uri iz Golubovega pokopalnega zavoda, 4703 Superior Ave., v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

CHARLES BENASICH
V soboto večer je nenadoma umrl na svojem domu poznani Charles (Karl) Benasich, star 71 let. Stanoval je na 5916 Pilsen Ave. Doma je bil iz Pole v Istriji. Dolgo let je delal v klavnici, zadnja leta pa je bil upokojen. Bil je član društva Združeni bratje št. 26 S.N.P.J. Žena Anna je umrla leta 1928.

Tukaj zapuščala sinova Charles in Albert, hčer Mrs. Anna Ruprecht in vnuke. Pogreb se vrši včeraj popoldne iz Sauer's pokopalnega zavoda na Storer Ave. na Elmhurst Park pokopališče.

MAMILA V CLEVELANDU

O Clevelandu se trdi, da je najbolj središče razpadaje mamil-drog. V mestu samem obkroži na dva tisoč ljudi, ki so vdani mamili, in ki dnevno potrošijo od \$15 do \$100, samo, da zadostijo strasti, ki jih ima v pesti.

Mlad. zbor S.D.D.

V petek zvečer ob osmih se vrši seja Odbora staršev Mladinskega pevkega zbora S.D.D. na Waterloo Rd. Vabi se starše in vse, ki se zanimajo za zbor, da gotovo pridejo, ker se bo ukrepalo o koncertu in varietnem programu, ki ga zbor priredi.

NE SAMO V IOWO, RUSI NAJ GREDO PO VSEJ AMERIKI!

CHICAGO, 23. marca—Naznanilo, da se vršijo med Ameriko in Sovjetsko zvezo pogajanja, za obisk nekaj sovjetskih kmetov v Ameriki, da bi tu študirali na licu mesta najmodernejšo tehniko obdelovanja zemlje in pridelovanja živeža, je našla živahen odmev tudi v Chicagu. Chicago je mesto, kjer se utovarjajo kmetijski pridelki. Iz chikaških krogov je šlo v Washington priporočilo, da če pridejo ruski kmetje v Ameriko, naj jih ne pošljejo samo v državo Iowo, znano po pridelku koruze in po reji prašičev, marveč naj si ogledajo kmetijstvo po vsej Ameriki.

Stanje ameriškega kmetijstva se nazorno prikazuje takole, vseh teh izsledov pa naj se poslušajo tudi Rusi:

Dognano je, da je 300.000 rastlin, ki znajo pripomoči k svetovnemu pridelku hrane, služiti pa tudi kot surovine.

Dognano je tudi, da so do sedaj raziskali komaj dva odstotka teh rastlin in jih uporabljajo bodisi kot hrano, bodisi kot surovino.

Federalni kmetijski oddelek naj Rusom razkaže svoje zaloge, pa bodo dobili jasno sliko o tem, kaj pomenijo te zaloge. Če bi napravili vlak, ki bi vozil vse te zaloge, bi ta vlak segal od republike Guatemale v segal od republike Guatemale v Srednji Ameriki tja gori do severne Aljasko. Nakopičena koruza bi napolnila tovrstne vagonne vlake, ki bi segal od mesta Miami v Floridi do Seattle v državi Washington na zapadu Amerike. Če bi uporabili bombaž kolikor ga je na zalogi, bi iz njega lahko napravili 430.000.000 srajc! Če bi se pa vsa ta zaloga razprodala, pa bi se denar porazdelil med vse Amerikance, bi prišlo na glavo \$45 brez razlike, na moške, ženske in otroke.

Če gre Rusom za napredek...
Amerikanci bi jim lahko pokazali zadnje stanje, pokazali s prstom tudi na svojo agrarno zgodovino vsaj, zadnjih 50 let. Tudi v Ameriki ni vse najnovejšega izvora. Znanost o sodobnem tehničnem obdelovanju zemlje je v otroških letih. Z uporabo znanosti se je začelo šele po letu 1904. Pri tem zgodovinskem pregledu bodo Rusi lahko našli, da je bila tudi ameriška agrarna produkcija začetkom tega stoletja zaostala. Ni uporabljala ne traktorjev in tudi ne motornih strojev!

V letu 1904 je farmarski delavec pridelal hrane in bombaža za sedem oseb! V letu 1940 je isti delavec s hrano in bombažem že lahko založil 11 oseb. Preteklo je torej 36 let, da se je kmetijska produktivnost toliko dvignila!

Po drugi svetovni vojni smo v Ameriki raziskovali pota in metode, kako dvigniti kmetijsko produkcijo, kako uničiti mrčese, kako odpravljati bolezen pri živalih in s temi tehničnimi sredstvi smo prišli do stanja, da ista delovna roka, ki je v letu 1904 pridelala hrane in bombaža za sedem oseb, danes pridelala istih dobrin za 18 oseb!

Če pa se bodo spravile v prakso še najnovejše metode; če bodo nova raziskovanja uspela, se bo kmetijska produkcija še nadalje neverjetno dvigala.

Vprašanje prihoda ruskih kmetov se v amerškem tisku zelo obširno obravnava. Sprožila se je misel, da bi jih uvedli tudi na druga polja ameriške tehnike, da bi tako dobili nekaj splošnega pregleda o amerškem standardu življenja. Vprašanje je seveda politično, v koliko namreč dovoljujejo državne koristi, da razne gospodarske skrivnosti zve tudi druga država. Praktično se stavlja predlogi, da se Rusom na primer nazorno prikaže: Da je v prvi svetovni vojni ameriško vojaško letalo potrebovalo eno uro, da je vzletelo v višino šest tisoč čevljev; da danes vzleti v višino deset tisoč čevljev v manj kakor dveh minutah! Da bomo imeli nekako sredi poletja 1955 avtomatične aparate, ki bodo napovedali vreme ne samo za en dan, marveč tudi za bližnjo bodočnost. Ta aparat je važen tudi za kmetijstvo in na področju, kjer se rabi sedaj v Ameriki 60.000 ljudi, bo to delo opravil avtomatski aparat.

Francija-Nemčija
PARIZ, 23. marca—Predsednik francoske vlade Edgar Faure je sklical za danes izredno sejo vlade. V zgodnji zbornici se je otvorila debata o mednarodnih pogodbah bodoče Nemčije. Francoska vlada naj bo pripravljena na morebitne protipredloge v zgodnji zbornici, zato se je sestala. Predsednik Faure računa s tem, da bo v francoskem senatu končno glasovanje že ta petek. Spodnja zbornica je te pogodbe že sprejela.

Zdravnik umoril ženo in tri otroke
V McAlester, Okla., je imel svojo zdravniško prakso 34 letni dr. Ben T. Galbraith, ki je bil poročen in bil oče treh otrok v starosti štiri, pet in sedem let.

AMERIKANCA NE BRIGA POLITIKA

Po desetih letih konferenc v Jalti so se objavili ti papirji. Ameriški tisk se o njih razpisuje. Čisto gotovo je, da so republikanci računali s tem, da bodo sestank v Jalti, katerega se je udeležil predsednik Roosevelt, prikazali v taki luči, da bodo Amerikanci toldki po demokraciji. Torej strogo politično ozadje.

Ali pa bo to tudi palilo, z drugimi besedami, ali se Amerikanci res tako zanimajo za politiko, posebno, če vsa stvar ni jasna, spada pa tudi že v preteklost?

Dogodek, ki ga prinašamo, je resničen, je pa na eni strani ogledalo političnega zanimanja Amerikancev, na drugi strani pa lahko zaključek, da republikanska politična igra ne bo uspela.

Dva ameriška oficirja se vozita v vlak iz Washingtona, D. C. v New York. Sta v jedilnem vozu, pri njuni mizi pa sedi še tretji. Amerikanci se pogovarjajo. Eden od oficirjev vpraša tretjega potnika z ameriško vljudnostjo, "da naj mu oprostite, če ga nagovori, toda njegov obraz mu je tako znan, da misli, da ve, kdo da je." Drugi oficir je k temu pristavil: "Vi ste državni tajnik John Foster Dulles, kaj ne?" "Niste zadeli!" je oficirjema odvrnil tretji potnik, ki je bil—Dean Acheson, državni tajnik v administraciji predsednika Trumana, potem pa mirno nadaljeval s kosilom, ne da bi izmenjal še kako besedo.

Prestal operacijo
V St. Vincent Charity bolnišnici se nahaja Frank Majer iz 6732 Edna Ave., ki je srečno prestal operacijo. Želimo mu čim prejšnjega okrevanja.

Redna seja
Jutri zvečer se vrši seja, društva Euclid Pioneer št. 158 S.N.P.J. v navadnih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. Pričetek ob 7.30 uri. Vabi se članstvo na polnoštevilno udeležbo.

Britanska delavska stranka ni izgnala iz svoje srede levicarja Bevana in to po posredovanju predsednika stranke Clementa Attleja, marveč ga je grajala.

Slabo vreme, ki smo ga imeli splošno po Ameriki v tork, je v štirih državah—Ohio, Michigan, Indiana in Kentucky—povzročilo najmanj 10 milijonov dolarjev škode.

V Washingtonu se je predsednik Eisenhower zavzel za sestanek štirih velesil, toda precej rahlo. Najprvo naj se vršijo neki pripravljani razgovori, do kakih pravih razgovorov pa bi prišlo šele potem, ko bi bile vse pogodbe o Nemčiji dokončno sprejete.

Pobiranje asesenta
Tajniki društev, ki zborujejo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., bodo pobirali asesent v petek, 25. marca v spodnji dvorani.

Ravnatoko bodo tajniki društev, ki zborujejo v Slov. del. domu na Waterloo Rd., pobirali svoj asesent v petek zvečer od 6. do 8. ure. Članstvo se opozarja, da pravočasno poravnava svoje prispevke in seizogone nepotrebnim neprilikom v slučaju bolezni ali nezgode.

OBJAVA PAPIRJEV O JALTI--NEPOTREBNA! ODGOVORNOST PADE TUDI NA EISENHOWERJA

Zadnje vesti

Vsakega nekaj bomo imeli danes. Oblačno in solčno, vetrovno in hladno, morda proti večeru nekaj snežink. Najvišja temperatura dneva bo 34 stopinj, najnižja 25 stopinj.

Ob kanadsko-ameriški meji sneži.

V Montani so kraji, kjer imajo danes zjutraj 30 stopinj pod ničlo. Nekaj šol so morali radi mraza zapreti, nekaj cest pa je radi poledenosti nedostopnih za promet.

Območje veletoka Mississippi je poplavljeno. Dosedaj je štiri tisoč družin ostalo brez strehe.

Spodnja zbornica v Columbusu je sprejela zakon, da bo obvezni pregled vseh motornih vozil, ki jih je v Ohiju kakih tri milijone 200 tisoč. Stopil bo v veljavo meseca julija 1956. Uradni nadzornik bo proti posebni pristojbini pregledoval avtomobile po privatnih garažah.

Včeraj se je nahajala v Clevelandu ameriška poslankinja v Rimu, Clare Luce. Govorila je o ameriških zastopnikih v tujini, katerih da je premalo, so pre slabo plačani, Amerikanci doma pa se za njih ne interesirajo.

Iz Rima je danes odpotoval v Washington predsednik italijanske vlade Mario Scelba v spremstvu svojega zunanjega ministra. Predsednik Scelba prihaja v Ameriko s tremi nalaganji. Prva je strogo politična in se nanaša na italijansko-ameriške politične zveze. Drugi dve ste gospodarski, namreč, da naj Amerika še vedno daje dolarško pomoč Italiji, obenem pa da naj se ameriški dolar investira v italijanska podjetja.

Britanska delavska stranka ni izgnala iz svoje srede levicarja Bevana in to po posredovanju predsednika stranke Clementa Attleja, marveč ga je grajala.

Slabo vreme, ki smo ga imeli splošno po Ameriki v tork, je v štirih državah—Ohio, Michigan, Indiana in Kentucky—povzročilo najmanj 10 milijonov dolarjev škode.

V Washingtonu se je predsednik Eisenhower zavzel za sestanek štirih velesil, toda precej rahlo. Najprvo naj se vršijo neki pripravljani razgovori, do kakih pravih razgovorov pa bi prišlo šele potem, ko bi bile vse pogodbe o Nemčiji dokončno sprejete.

Pobiranje asesenta
Tajniki društev, ki zborujejo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., bodo pobirali asesent v petek, 25. marca v spodnji dvorani.

Ravnatoko bodo tajniki društev, ki zborujejo v Slov. del. domu na Waterloo Rd., pobirali svoj asesent v petek zvečer od 6. do 8. ure. Članstvo se opozarja, da pravočasno poravnava svoje prispevke in seizogone nepotrebnim neprilikom v slučaju bolezni ali nezgode.

ŠE VEDNO--DVOTIRNA ZUNANJA POLITIKA

WASHINGTON, 23. marca—Ameriški kongres ima odločiti, četudi stvar še ni na dnevnem redu zunanje-političnih odborov senata in spodnje zbornice, kako naj gleda na objavo znanih papirjev o konferenci v Jalti. Preteklo je deset let odkar se je ta konferenca vršila. Nekateri republikanci so hoteli vreči krivdo na pokojnega predsednika Franklina Roosevelta, češ, da je povsem popustil zahtevam Stalina, s tem pa dal svetovnemu komunizmu tla, da se je širil po Aziji. Konkretno vzeto nastaja eno vprašanje, ali bo v Washingtonu ostalo pri dvotirni zunanji politiki, torej pri sodelovanju demokratov in republikancev, da bo šlo za enotno politiko ali pa ne in se republikanci orientirajo po svoje.

Stevilne republikanci in demokrate izražajo svoje misli. Demokratska prvaka, senator Johnson in poslanec Mansfield, sta podala zanimiva odkritja, ki so v glavnem naslednje vsebine:

Kar se je v Jalti sklenilo, se je sklenilo po priporočilih in vseh ameriških glavnih štabov. Na evropsko-afriški fronti je bil takrat ameriški vrhovni poveljnik general Eisenhower, na Daljnem vzhodu pa general MacArthur. Ameriška oborožena sila ima več generalnih štabov. Poveljniki teh štabov so predložili predsedniku Rooseveltu, da bi bila za poraz Japonske potrebna invazija na Japonsko. Ameriška vojska bi pri tem utrpela žrtve, ki bi šle v stotisoče. Ameriški poveljniki so priporočali predstojniku Rooseveltu, naj pripravi Rusijo do vstopa v vojno z Japonsko, pa bi bilo s tem prihranjenih mnogo ameriških življenj.

Priznava se, da so tako vojniki, kakor politiki takrat napačno presojali svetovni položaj, predvsem ko je šlo za Japonsko. Če pa gre za napačne napovedi in račune v letu 1945, je krivdo valiti predvsem na vojaška poveljstva.

Dvotirna politika ostane

Praktično se danes izvršuje. Toda demokratski politični strokovnjaki v zunanji politiki so brezizjemno napovedali, da pri dvotirni politiki ostane tudi v bodoče. Objava papirjev o sestanku v Jalti v amerškem notrahjem življenju ne bo imela velikega odmeva. Morda bo iznešena parola, da bi moral Roosevelt biti bolj previden, ko se je razgovarjal s Stalinom o bodočnosti vzhodnoevropskih držav, ki so danes v sovjetskem bloku. Demokrate opozarjajo republikance na to, da sta Eisenhower in Dulles, z njima pa tudi republikanska stranka kmalu po prevzemu administracije po republikancih napovedala, da bosta začela z novo politiko do teh vzhodnoevropskih držav. Bistvo te politike je bilo tedaj to, da bosta znala dvigniti ljudstva v teh državah zoper ta režim, ki vlada sedaj v teh državah. Kaj se je zgodilo? Ničesar.

Tudi v republikanski stranki kot taki prevladuje večinsko pričanje, da naj ostane pri dvotirni politiki in da ni prikladnega časa, da bi zašli v strankarske spore, ki gre za zunanji svet.

Moramo pripomniti, da so nekateri napeti republikanci mislili, da bodo prišli lahko pred kongres s predlogom, da naj se vsi dogovori v Jalti označijo kot taki, ki so za Ameriko neveljavni. Praktično vzeto, kako je to sploh mogoče in končno, kakšen praktični vpliv bi imela taka izjava?

Znano je, da je demokratska stranka v zunanji politiki enotna. Ta stranka razpolaga v kongresu z večino. Tudi če bi šli vsi republikanci zoper demokrate, bi ne mogli zmagati, neglede na to, da je večina republikancev zoper tako politiko.

Mnogi so se zaleteli v osebnost pokojnega Roosevelta. Operirajo z njegovim slabim zdravstvenim stanjem, ki da je bilo krivo, da se je udajal pritisku zdravstveno močnejšega, taktično previdejšega Stalina, pa je pristal na velike koncesije Sovjetski zvezi v Aziji. Po vrnitvi iz Jalto je Roosevelt še nastopil v kongresu in ko je govoril ni stal, marveč sedel. Preteklo je komaj šest tednov po tej konferenci, ko je Roosevelt umrl.

SILA ATOMSKE ENERGIJE!
Ameriška podmornica Nautilus je prva podmornica sveta na pogon z atomske energije. Ameriški kongresniki, ki se pečajo z vprašanjem atomske energije, so sklenili, da gredo tudi sami v podmornico in opazujejo pomen atomske energije v uporabi ladij; za enkrat podmornice. Na podmornici so se nahajali dvajset ur. So v njej spali, obedovali, se razgovarjali in je njihov splošni vtis, ko so svojo preskušnjo prestali, ta, da se jim je zdelo, kakor da so mirno doma v družinski sobi ali v obednici. Celo takrat, ko se je podmornica spustila naenkrat 30 čevljev pod vodo, niso opazili ničesar posebnega. Je nek občutek, kakor da letalo naenkrat pade v večjo globino. Ali glavno, kar je tudi za nas važno, je njihovo pričanje, da atomska energija v splošni industrijski poslovni službi ni več vprašanje daljne bodočnosti. Je prav blizu.

Kapitan podmornice je na vprašanje, kako daleč lahko gre z zalogo atomske energije, ki seveda zavzema malo prostora, dal značilno pojasnilo: "Lahko potujemo okrog sveta, pa tudi še dalje, dalje v neomejene razdalje." Kam pa? Vsekakor značilno za silo atomske energije.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države).
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KITAJSKA—SAMA V VOJNO?

(1)

Ameriški državni tajnik John Foster Dulles, kadar mu čas dopušča, rad poleti v Kanado. Menda ima tam svoje posestvo. Na posestvu se mudi navadno sam zase. Ali da se odpočije, ali da se na kaj pripravlja. Ko pa je bil zadnjič pred nekaj dnevi v Kanadi, se je bavil s politikom. Prišel je v stik s kanadsko vlado, s kanadskim kongresom, tam pa dal značilno napoved, da je cilj celinske komunistične Kitajske osvojiti si Formozo, sploh vse kar ima še v oblasti Čiang Kajšek. To je uradna izjava uradnega ameriškega zunanjega ministra!

Med Čiang Kajšekom in Združenimi državami obstoja pogodba, da bosta oba podpisnika te pogodbe v slučaju vojne drug drugemu pomagala. Gotovo je, da Čiang Kajšek ne bo branil Združenih držav; gotovo pa je tudi, da bodo samo Združene države pomagale Čiang Kajšku. Toda povdarek Dullesa, da si komunistični Kitajci stavijo cilj, ki je brezpogojen, da dobijo nazaj h komunistični Kitajski Formozo z drugim obojem, je sam na sebi važen. Diplomati, kakor je John Foster Dulles, ali govori diplomatsko in v diplomaciji se marsikaj pove med rožcami, da se čaka kakšen bo odmev na drugi strani; včasih pa se pove naravnost, da je položaj pač tak. Kitajci sami so povedali isto. Cilj komunistične vlade na Kitajskem je združiti vsa ozemlja, kjer bivajo Kitajci! Saj imajo v svoji vladni celo oddelek, ki skrbi za tiste Kitajce, ki so raztreseni po raznih državah, predvsem na jugovzhodu Azije, naj pa izpolnjujejo povelja iz Pekinga. Da bi ogromni 600 milijonski narod pustil, da bi posamezni deli ostali pod tujo okupacijo, se nam zdi neverjetno!

Ko razmišljamo ravno o tem vprašanju, nam bo narodni občutek Kitajcev tem bolj razumljiv, če se na primer spomnimo na evropske narodne manjšine. Tudi Slovenci v Jugoslaviji smo imeli in še imamo manjšine, ki so pod tujo vlado, v tuji državi. Pa se nam je zdelo krivično, da bi na primer Slovenci na Koroškem ali v Italiji, ali tam na Madžarskem stali pod tujo oblastjo. Koliko pa štejejo Slovenci skupaj? Doma in na tujem niti ne dveh milijonov. Razumeli bomo s tega stališča vzeto Kitajsko, ki je razglasila, da ima doma čez 600 milijonov ljudi. In tak sto in sto milijonski narod naj dopusti, da bodo deli tega narodnega telesa vladani po drugih! Če je John Foster Dulles povdaril, da je končni cilj Kitajske ta, da dobi kitajska republika pod svojo oblast vse kraje, kjer bivajo Kitajci, je samo povdaril splošni kitajski narodni občutek!

Vprašanje vojne ali miru pa je tvegana stvar. Cilj, za katerega gre, se ali doseže mirnim potom, ali pa z vojno. Kitajska nastopa samozavestno. Kakršnekoli so že sedanje notranje razmere v Kitajski, računati moramo s tem, da gre za sto milijonsko maso, da gre za komunistično partijo, ki je, kakor nikdar doslej kaka druga politična stranka znala omrežiti vse kitajsko ozemlje do zadnje naselbine. Mi s tem ne trdimo, da so Kitajci res pristaši kitajske komunistične stranke, pač pa trdimo, da so komunistične celice v obliki raznih odborov gospodar položaja, tako "na terenu," kakor tudi v centrali Kitajske. S tem dejstvom je treba za enkrat računati.

Tajnik Dulles je trdil, da je cilj take Kitajske dobiti tudi otok Formozo. Združene države pravijo, da Formoze z drugimi otoki Kitajski ne dajo. Najmanj kar je pričakovati, je to, da visi v zraku nek nevidni meč in je le vprašanje kdo ga bo spustil na tla. V Washingtonu so pripravljene le na obrambo; osvojitve akcije so torej odvisne le od celinske Kitajske. Na tej je ležeče ali hoče sprožiti vojno v vzhodni Aziji ali ne. Če se to stori, potem bo udarila vsa Kitajska, pa tudi ameriška oborožena sila. Predsednik Eisenhower je odkrito povedal, da je atomsko orožje le del orožja, ki se rabi v moderni vojni. Zakaj bi se torej Kitajska ne bombardirala z atomskimi bombami, ko pa so te na razpolago?

Druge azijske države, v prvi vrsti Indija Nehruja, se dobro zavedajo položaja. Hočejo biti samostojne in odklanjajo komunistični režim. Vedo pa tudi, da če bi Kitajska v tem spopadu zmaga, bi zmaga tudi na njimi.

L. Č.

Urednikova pošta

List za listom ...

CLEVELAND, O.—Z težkim srcem smo se poslednjič poslovili od prijatelja in aktivnega društvenika Anton Jankoviča. Z težkim srcem zato, ker smo ga poznali in radi imeli med seboj in tudi zato, ker ne bo zanj lahko najti nadomestila.

Se v nedeljo ga bomo pogrešali na koncertu "Zarje," Nobe- ne zborove predstave ni zamudil, kot tudi ne preminuli Frank Makarovič iz Rocky River. V nedeljo bosta ta dva mesta izpraznjena. Jankovič, korenina zborov, je navadno prodajal trošne listke zraven Cilke in Ivanke Šifererjeve. Za zbor je bil vedno vnet, v predprodaji je prodal povprečno po 50 vstopnic in v dopisih vabil občinstvo na priredbe. Dobro besedo in pisal pa ni samo za "Zarjo," katerega mu je bila najbližja, temveč tudi za "Jadrana," "Slovana," "Ml. pev. zbor SDD," "Verovška," "Cankarja," "Klub društev in Narodov," "Federacijo in Rekreacijsko farmo SNPJ, in svoja društva," "Vodnikov venec št. 147 SNPJ," kot predsednik, in "Slovan št. 3," kot zapisnikar. Pri marsikateri teh skupin ni ostal samo pri besedi, temveč tudi dejansko pomagal, kjer so ga potrebovali. Kot zastopnik za naše časopise "Prosveto," "Glas naroda in prej "Enakopravnost" mu gre precej v kredit, da so se listi med nami razširili, in ohranili v saj tolikem številu, kot so danes. Od svojih mladih let je hodil od hiše do hiše, nagovarjal ljudi, opominjal in agitiral za liste in obenem tudi razpečeval "Družinski koledar" zadnje čase "Izseljenski koledar" in naše druge publikacije in s tem omogočil, da so ljudje čitali in se zanimali za naš tisk, ki bi se drugače najbrže ne.

V soboto, par dni pred njegovo smrtjo, sem ga obiskal in mu izročil bolniško podporo. Dobil sem ga v kuhinji, sedečega pri mizi, ves izčrpan in izmučen je bil od bolezni. Pravil mi je, da ga je bolezen zalotila sredi dela. Na rokah ima več izvodov "Izseljenskega koledarja," katerega bi rad razpečal. Njegova kvota je bila navadno 300 koledarjev letno. Povedal mi je, da je kljub boleznim nekaj zapisal za "Jadrana" in "Zarjo." Poizvedoval je kako je bilo na društveni seji in kedo je vodil sejo v njegovi odsotnosti in kaj smo ukrenili za društveno veselico in 45-letnico 16. aprila. Cilka mi je omenila, da Tony čaka na prostor v Glenville bolnišnici, voda se mu nabira v prsih in ga davi.

Jankovič je bil uveden in napredno usmerjen in to svojo usmerjenost tudi rad naglašal. Sodeloval je v naselbini z vsem, kar mu je bilo bližno in soglašalo z njegovim prepričanjem. Udeleževal se je pri "SANŠU," "Cankarjevi ustanovi," "Republikanskem združenju," "Klubu št. 27 in pozneje 49 J.S.Z.," za sprejem okteta, ob raznih obletnicah in poslovnih večerih in pri vsem drugim, kar je res nosilo pečat naprednosti.

V svojih nastopih je bil toleranten in spoštoval tudi prepričanje drugih, zato je lahko izhajal, bil vedno uspešen in obdržal veliko prijateljev. To se je pokazalo ob njegovi smrti, ko so se poslednjič poslovili od njega. Redki so slučaj, da se zbere toliko društvnikov in prijateljev skupaj. "Zarja" se mu je poklonila z par žalostinkami. Ravno tako "Ml. zbor SDD." V imenu naprednega življa naselbine, je spregovoril nekaj toplih besed naš Joseph Durn. Izrečena so bi-

la sožalja tudi od društva "Vodnikov venec," "Slovana" in prej "Ljubljanskega kluba."

Tako smo spremili na zadnjo pot društvnika in naprednega aktivista, kateri ostane med nami trajno zapisan.

P. S.: Jankoviča ni več med nami. Na rokah pa je še več izvodov "Izseljenskega koledarja," katerega lahko dobite pri tvrdki "Tivoli" v Slov. nar. domu, 6407 St. Clair Ave., ali pa v nedeljo pri "Zarjanih." Knjiga je izredno zanimiva, posežite po nji!

Leo Poljšak.

Tekma za Mrs. Ohio

Plinska družba East Ohio Gas Co. vodi s sodelovanjem raznih prodajalcev plinskih pripomočkov tekmo med poročenimi ženskami za titel "Mrs. Ohio." Tekma je odprta vsem poročenim ženskam, starij nad 21 let. Tozadavne prijave morajo biti izročene do 30. marca, dobijo se pa v uradu plinske družbe ali pri prodajalcih plinskih pripomočkov. Tam se tudi dobi vse potrebne podatke v zvezi s tekmo.

Ta tekma ni nikakršna tekma lepotic, pač pa tekma med gospodinjami za najboljše kuharice, itd. Za to tekmo sledi na rice, itd. Za to tekmo sledi druga tekma na 20. aprila širom države Ohio, katere se bo udeležilo 20 izmed izbranih žena, ki bodo medseboj tekmovala za naslov in priliko do proste vožnje v Florido, kjer bo nadaljna tekma za narodno prvenstvo in glavno nagrado v vsoti \$15,000 ter naslov Mrs. America.

ZELEZO V ČLOVEŠKEM ORGANIZMU

Na dveh ameriških visokih šolah delajo obsežne poskuse, da bi ugotovili, koliko železa dobi človeški organizem dnevno iz hrane. Devet študentov se je prostovoljno javilo za poskuse, ki jih delajo že dobrih devet mesecev. Vsi imajo enako hrano. Vsak četrti dan pride na mizo enako količilo. Piti smejo samo destilirano vodo. Vsa njim namenjena živila natančno preiščejo in ugotove, koliko je v njih železa. To delo mora biti opravljeno zelo vestno in natančno, ker sprejme človeško telo dnevno samo zelo malenkostne količine železa, nekaj desetink grama. Zato morajo strogo paziti, da so živila čista. Meso smejo pražiti samo v aluminijastih ponvah. Tudi kruhke pečejo v aluminijastih cilindrih, da ne pridejo v stik z železno rjo na stenah krušnih peči. Nožev v dietični kuhinji ne smejo brusiti, mleko pa dobivajo študentje v steklenicah z zamaški iz lepenke.

DARILO S KOSTMI

Neki pariški ljubitelj psov je rešil hud problem Parižanov, kaj dati njihovim psičkom za rojstni dan. Parižani so namreč strastni ljubitelji psov in mačk. Gre za darilo v obliki vrečke, v kateri je to-le: prava (sterilizirana) kost, žoga, gumijast podplat za utrjevanje pasjih zob in mačka iz blaga, ki zamjavka, če jo pes ugrizne. Domislica pa taka!

Profesor se vrača precej okejen proti domu in sreča enega izmed svojih študentov, ki ga je imel tudi že precejšnjo merico pod kapo.

"Čudno," reče študent, "meni udari vino v glavo vam pa v noge!"

"Nič čudnega," odgovori profesor. "Vsakemu zleze pač v šibkejši del telesa!"

Sodobne valjarne na Javorniku

Do sedaj so zgradili že novo veliko lopo valjarne 2400, novo lopo plinskih generatorjev, veliko trafo razdelilno postajo, novo moderno urejeno kisikarno, sedaj pa odstranjujejo zastarele in neekonomične obrate. Na ruševinah le-teh grade nove žerjavne proge, nove peči in nove sodobne mehanizirane valjarne, ki obratujejo polavtomatsko, ki so rentabilne in proizvajajo vedno večje količine kakovostnih pločevin, ki so nujno potrebne naši lahki in predelovalni industriji.

Stare valjarne na Javorniku obratujejo že čez 50 in več let. Z njimi ni bilo mogoče obogatiti izbora in kakovosti pločevin. Pa tudi njih zmogljivost ni mogla zadostiti velikemu povpraševanju. Delo v teh zastarelih valjarnah je bilo težko, naporno, nevarno in nerentabilno! Gradnja novih, sodobno urejenih valjarn na Javorniku se je začela leta 1953. Zgradili so veliko lopo nad 4.5-tonskim žerjavom. V tej lopi je že lanko leto na praznik republike začela obratovati nova krožna žarilna peč. Poleg tega so zgradili novi hali za valjarne tanke pločevine, postavili dva železna dimnika po 45 m višine, zgradili pa bodo še tri enake. Od nove krožne Ignis žarilne peči za velike brame so zgradili 72 m dolgo valjčno progno. Velika pridobitev za nemoteno obratovanje krožne Ignis žarilne peči sta tudi dva vlagalna stroja domače konstrukcije. Pred dnevi so stavili v poizkusno obratovanje novo platinsko peč, dolgo 27 in široko 1.5 m.

Vse naprave, proge in peči so konstruirali domači strokovnjaki. Izdelala so jih domača podjetja, montirali pa prav tako domači monterji. Ze prva začetna poizkusna obratovanja so pokazala in dokazala, da so bila vsa dela izdelana v vsesplošno zadovoljstvo. Valjavci na Javorniku so lahko ponosni na te velike pridobitve. Pred leti so na Javorniku zvaljali komaj 18,000 ton tanke pločevine, ko bo vse modernizirano, jo bodo zvaljali čez 40,000 ton. Poleg povečane proizvodnje se bosta močno povečala izbor in kakovost valjanih proizvodov. Delo v novih valjarnah bo manj nevarno in naporno. Do sedaj so zvaljali na moža le 51.4 tone, po izvedenih modernizacijah pa bodo daleč presegli 100 ton na moža. Razveseljivo je tudi, da bodo vsi deli novih valjarn izdelani doma, pri domačih podjetjih (Rade Končar, Strojne tovarne, Trbovlje, "Zar," Zemun, Litostroj, železarna Ravne, Zeleniški, Elka, Izolirka itd.) le nekaj preciznih merilnih naprav bodo kupili v inozemstvu. Kovinarji bodo v to modernizacijo investirali iz lastnih sredstev nad 2 milijardi dinarjev. Zato pa bodo z manj znoja in manj žuljev valjavci na Javorniku v bodoče proizvajali mnogo več kvalitetnih pocinkanih, trafo, dinamo in jeklenih pločevin.

BREZPOSELNI MLADINCI V TRSTU

Clani odbora brezposelnih mladincev so bili te dni na generalnem komisariatu, katerega so seznanili z resnim vprašanjem mladinske brezposelnosti. V pisnu, ki so ga izročili komisariatu, so zahtevali ugodnosti, s katerimi se bo pospešilo najemanje vajencev. Podjetja naj sprejmejo 10% vajencev na število zaposlenih. Priučna doba naj se podaljša, da bi si mogli učenci pridobiti osnovno teoretično in praktično znanje. Zahtevali so, naj se takoj začnejo napovedana javna dela ter na njih zaposli brezposelna mladina. Obljubili so jim, da bodo nudili vso pomoč in prav bi bilo, da bi se resno lotili tega vprašanja.

RUSKE IZNAJDBE IN—DOLGO ŽIVLJENJE

Amerikanca brata Orville in Wilbur veljata v svetu kot iznajditelja letalstva. Moskovski listi so prinesli vest, da je Sovjetska zveza praznovala 130 letnico rojstva moža, ki je iznajditelj letal. To naj bi bil Aleksander Možajski, ki je začel z letalskim poskusom že leta 1860, leta 1882 pa je izvršil prvi polet.

Moskovski listi se tudi razpisujejo o dolgem življenju, s ka-

terim se ponaša sovjetsko ljudstvo. V Sovjetski zvezi da je najmanj 40,000 takih, ki so doživele 100 let starosti. V vasi Kindgi pa živi možakar Etkin, ki je že star celo 147 let. Kako je prišel do te starosti? Peča se z vrtarstvom. Redno se umiva z mrzlo vodo. Vsak dan spi najmanj osem ur. Ne pije alkohola in se izogiba vsaki pretiranosti. Listi pa pristavljajo, da je tako dolgo življenje mogoče samo v Sovjetski zvezi...

"KUFRE GOR"

Finska petrolejska ladja, ki je hotela izročiti kitajskim komunistom 13,000 ton kerosina, pa se je moštvo uprlo, da bi vozilo v nevarnih vodah med Kitajsko in Formozo, je dobila sedaj nalogo, da se vrne iz azijskih voda nazaj v romunsko pristanišče, kjer je bila natovorila kerosin.

KONKURENCA V AVTOMOBILU

Ameriška zveza prekupčevalcev z avtomobili se pritožuje nad tem, da ima zelo skromni dobiček. V zadnjih 15 letih je bil ta dobiček najnižji. Konkurenca je obupna. (Poročali smo že, da ista zveza smatra kakih osem tisoč prekupčevalcev z avtomobili zrele za konkurz.)

PRESTARI ŠTUDENTJE!

Ali bodo ruski študentje visokih šol prišli na obisk v Združene države? Nastale so težave, ki pa imajo zanimivo ozadje. Lista ruskih študentov, kot je bila predložena državnemu tajništvu za potno dovoljenje, navaja starost teh študentov, vrta pa se okrog 40 let. Amerikancem bo težko dopovedati, da gre le za obisk študentov in da ne gre za posetnike, ki bi špijimirali.

RUSI V ALBANIJI

Soseda Jugoslavije je Albanija, ki je komunistična in v sovjetskem bloku. Rusi rabijo Albanijo. To so tudi pokazali, ker gradijo v kraju Drimades oporišče za svoje podmornice.

Pevski zbor "ZARJA"

PODA

Koncert in komično opereto

V ENEM DEJANJU

v nedeljo, 27. marca

V SLOV. NAR. DOMU NA ST. CLAIR AVE.

ob 4. uri pop.

PROGRAM

ZBOR

1. DELAVSKA HIMNA Iv. Zajc
2. OPOMIN K PETJU Hugo Sattner

DVOŠPEV

3. ARIA Jennie Fatur - Tony Perusek
4. ŽIVLJENJE JE BOJ iz operete "Beli telovnik" J. V. Krabec

SOLOSPEV

5. ROMANCA Sophie Elersich
6. DANICI Mirko Polič

KVINTET

7. BELA SLANCA Sally Strumbel McIntosh - Agnes Polshak
8. SLAVČEK DAJ MI Stephanie Polsak - Katherine Jurman

DVOŠPEV

9. POJTE, POJTE DROBNE PTICE Vicki Poljšak - Sophie Elersich
10. PRED NOČJO Danilo Svava

ZBOR

11. VENČEK NARODNIH A. Grum
12. VRBSKO JEZERO Tomaz Košar

O D M O R

J. V. KRABEC, pečovodja

EDWIN POLSAK, pri klavirju

"Trial by Jury"

One-Act Comic Opera

by

GILBERT AND SULLIVAN

CAST:

JUDGE	ANDREW TURKMAN
USHER	TONY ELSERICH
DEFENDANT BRIDEGROOM	ALBERT FATUR
COUNSELLOR	FRANK ELSERICH
FOREMAN OF JURY	FRANK KOKAL
PLAINTIFF BRIDE	JOSEPHINE TURKMAN
BRIDESMAIDS	SALLY MCINTOSH - ROSEMARY REZEL
JURY AND AUDIENCE	MEMBERS OF ZARJA

Production Manager—SOPHIE ELSERICH

Musical Director—J. V. KRABEC

Costumes—MARY BOZICH - VICKI POLJŠAK

Pianists—EDWIN POLSAK - THERESA SVEJKOVSKA

Stage Setting—FRANK BRANISEL SR.

Make-Up—STEPHANIE POLSAK

TIME: Morning

SCENE: Courtroom

DOMAČA ZABAVA PO PROGRAMU V SPODNJI DVORANI

RODGROD MED FLOD

Pravzaprav je danska pokrajina enolična. Griči vsenaokrog in prek njih je kar naravnost speljana cesta. No z vrha klančev je včasih lep razgled na kakšen zaliv, ki bi bil lahko fjord, pa so pobočja ob njem le premo strma. Sredi vsega tega so izgubljeni domovi; beli, z belimi drogovi za zastave. Tu pa tam kaka vas, tudi vsa bela, kot bi bila slika in ne resničnost. Mesta so majhna in polna velikih reklam ter enosmernih ulic.

Beli drogovi stoje pred vsako hišo kot neizogibni inventar in to ne samo na vasi, temveč tudi v mestih. Ob praznikih, predvsem pa če je v družini poroka, vsem pa če je ali drugi pomembni dnevi, izobesijo zastavo. Spomladi pa okrase drog s cvetjem in mladina se zbira okrog njega ter pleše. To je zelo stara ljudska navada praznovanja prihoda pomladi, ki se je v podobni obliki ohranila tudi v drugih delih Skandinavije.

Medtem ko ponekod tvorijo osnovno silhueto pokrajine poleg gričev in gora še cerkve ali gradovi, pa tega na Danskem Cerkev tu sploh nimajo visokih stolpov, so bolj skromne in jih ne drže več ali manj višine družnih stavb v vasi. Skratka, sploh jih ne vidiš, celo v Københavnu, kjer je precej stolpov, ki bi bili lahko cerkveni, v resnici pa zastopajo mestno hišo, hotel, borzo in parlament.

Nikjer ne vidimo razkošnosti in pretiranosti, niti v arhitekturi, niti v opremljenosti stanovanj. Kakor hiše, so tudi hoteli bolj preprosti in nimajo v sebi pretiranega luksuza, so pa zato bolj domači in gostoljubni, kar lahko trdimo za vsa dežela in vse njene prebivalce. Kamor prideš, pa če si gost le za nekaj ur, se počutiš prijetno in domače. Gosti so v danski družini zelo zaželeni stvar in povsod imajo kar "vpisne knjige," ki je nekak spominski album, poln podpisov, zahval, šal in fotografij. Taka knjižnica je pravzaprav neko merilo ali spričevalo družine, ki vse sodelujejo v nekem nenapovedanem tekmovalstvu.

Ze med tednom sva se z Jonssonom pomenila kam bova

šla na weekend. V plan obiska sva vzela več znancev, kajti lahko se zgodi, da ima kdo že goste in v tem primeru je nevljudno če hoče vztrajati v nastali gneči.

Med potjo smo se oglasili v vasi pri nekem stricu, kateremu je bilo takoj jasno, da sva prišla na večerjo. Najprej češnjeva juha—seveda primerno sladka in s smetano; temu jedilu pravijo "rodgrod med flod" in ni ga tujca, ki bi znal to ponoviti tako, da se ne bi vsa družina zakrohotala. Tej nacionalni jedi sledi pečeno meso z omako (ki je seveda sladka!) in končno še jagodni kompot. Med jedjo pa smo pili češnjev sok in namesto kruha dobili krompir v oblicah. Na take vrste hrane se moraš šele privaditi in to ni ravno najlažje.

In spet najprej; motor se trudi po klancih in se sproščeno zaletava po pobočjih navzdol. Ze ob mraku sva prispela v Kolding in kar po vrsti k znancom, da si zagotoviva prijeten večer in udobno prenočevanje. Ze na stopnicah slišiva piskanje, to je lonček za kuhanje kave, ki opozarja nase in tudi nama pove, da sva prišla ravno prav. Ti lončki s svojim piskanjem včasih obdoločeni urah napolnijo ulice majhnih mest in vsa soseska ve kje že kuha kavo. Kar se prave kave tiče imajo Dani prvenstvo, saj je popijejo povprečno največ na svetu.

Lepo sva sprejeta v novem družinskem krogu. Sledi miren večer s kramljanjem, glasbo, pregledovanjem pravih skladvnic družinskih albumov s fotografijami in v enakomernih presledkih pitje kave. Pri vsem tem se uničijo tudi velike količine tobaka, pri čemer pa imajo ženske prednost, one namreč kadijo ci-

ZAVAROVALNINA
na HIŠO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE
Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi
DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

gare, medtem ko so moški zadovoljni s pipami. Kajenje cigar ni kaka posebno ekstravaganca, temveč le navada ob katero se nihče ne spotika.

Jonssonovo stanovanje je skromno in pod danskim povprejem. Uredil si ga je sam na nekem podstrešju pri znanjih v mestu. Napeljal si je vodo, elektriko in dva člena centralne kurjave ter si tako ustvaril svoj prostor na soncu. Mlad delavec je, ki je po osnovni šoli obiskoval le še nekaj razredov srednje šole, toda v vseh razgovorih sva bila skoraj enakovredna partnerja. V sedmih letih, odkar je zapustil šolske klopi, si je nabral mnogo splošnega znanja z vseh področij.—Na njegovih knjižnih policah najdemo pisano zbirko literature: zajetne leksikone, oguljeni zvezki Kanta, kopica strokovnih revij o mehaniki, Hemingway, Zfeig, Balac, Catulus, slovarji, učbeniki, turistični vodiči, zabavne revije in cele mape časopisnih izrekov.

Danci imajo neko posebno strast do samoizobraževanja. Zanimivo je, da pri njih ni tako močno razvit predsodek o tem, da smatrajo za izobraženega le tistega, ki se je zabaval z znanostjo na univerzi. Jonsson je zadovoljen, če ostane delavec in ga prav nič ne mikata, da bi si z višjo izobrazbo utrl pot do boljšega ekonomskega položaja. Pozimi redno obiskuje večerno šolo in se v vsaki sezoni loti kake nove teme. Ni laž, če rečem, da večina Dancov obiskuje pozimi te šole in v septembru sem slišal, kako so se povsod pogovarjali o tem, kaj bo kdo vpisal in

HIŠE NAPRODAJ

Ali se nameravate seliti?
Dajte, da vam zgradimo hišo po vašemu naročilu — Imamo pa nekaj zelo lepih dvo-družinskih in bungalov hiš, katere vam dupliciramo na vaši loti ali pa na naši.
Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemo naročila za perutnino za svaibe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugaajajo

SEDMAK
Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KENmore 1-6580 IVanhoe 1-6370

BLAD TRAVEL
pošilja pakete za stari kraj, denar preko Narodne banke, bicikle, radio aparate in podobno. Prodaja vozne karte za ladje in avijone. Se priporoča.
BLAD TRAVEL SERVICE
6113 ST. CLAIR AVENUE — CLEVELAND 3, OHIO

da bodo letos predavanja o kaki temi posebno kvalitetna. Izbira je zelo pestra, posebno v večjih krajih, kjer se lahko udeležiš tečajev šofiranja, angleščine, zgodovine, plavanja, prve pomoči itd. Vsi ti tečaji so v večernih urah in so brezplačni, vsak udeleženec plača le zelo majhno vpisnino, vse drugo plača občina. Razen teh splošnih večernih šol pa imajo še posebne za mlade delavce in kmečko mladino ter tudi posebne tečaje za starejše ljudi. Zato ni čudno, če povsod naletiš na ljudi, ki se dostojno spoznajo in vseh področjih človeškega udejstvovanja, pa četudi gre za slikarstvo ali pa fiziko. Brez pretiranja lahko trdim, da je nivo splošne izobrazbe mlade danske delavca višji kot pri naših abiturientih.

Drugo poglavje o tej temi se tiče knjig. Posebno zanimiva je dejavnost knjižne založbe "KAJ-KO - KJE," ki je pod pokroviteljstvom največjega danskega dnevnika "Politiken." Ta založba izdaja neke vrste leksikonov za širši krog ljudi, ki pa seveda niso "banalna poljudnoznanstveni" niti senzacionalni, temveč enakovredni splošni izobrazbi. Razen splošnih imamo tudi leksikone, ki obravnavajo določena področja kot n. pr. književnost, film, glasbo, jazz, fiziko, kemijo; leksikonsko urejena knjiga z zbranim humorjem domovine in tujine, jedilni listi iz vsega sveta, desetine geografskih in gospodarskih priročnikov, turistični vodiči in slovarji, med katerimi je posebno praktično urejen štirijezični "evropski slovar." Razen tega pa založba izdaja vsako leto poseben "lepomis." To je knjiga, kjer lahko zremo vse, kar se je zgodilo v preteklem letu,

najvažnejši del tega lepompisa, pa so doolnila k že obstoječim leksikonom. Te vrste knjig sem videl prav v vsaki hiši, in to na vidnem mestu, kjer ljudje zelo pogosto segajo po njih, ko se pogovor le malo zatakne in obstanejo pred neznanom besedo ali pojmom.

Zanimivo je tudi to, da se Danci bolj kot drugi narodi zanimajo za kulture drugih, predvsem malih narodov: Fincev, Nizozemcev, Portugalcev itd. Morda tudi v tem leži skrivnost sposobnosti njih kulture in izobrazbe, ki se je, čeprav majhna, povzpela do zavidne višine. Svoje kulture ne smatrajo za majhno ali pa manjvredno in ne iščejo vzorov samo pri velikih narodih.

To le mimogrede! Naš cilj je København! Voznja reko Velikega Belta je odveč, čeprav vozijo ladje skoraj nepretrgoma. Načrti za izgradnjo mostu so že pripravljene, manjka le denarja. Podoben most nameravajo zgraditi tudi med Švedsko in Dansko.

Spotoma sva obiskala Tralleborg, kjer so danski zgodovinarji zgradili pravo utrjeno vikinško naselje, kakršno je bilo nekaj.

Naselja so vedno gostejša; veliko mesto se približuje. Končno še zadnja postaja: Roskilde, ki je bil prestolnica takrat, ko je bil København še vas. Danes je to kraljestvo mrtvih kraljev; v tisočletni katedrali pod težkimi marmornatimi pokrovi počiva cela dinastija danske kraljevine. Vse to je le še zadnji spomin, predno utoneš v luči in hrupu kopenhavskih predmestij... Drago Kralj.

—Slovenski Poročevalce

KAVALIR

Silna gneča v avtobusu. Ljudje stoje tako stisnjeni, da komaj dihaajo, povrhu pa se preriva med njimi še spretnost. Neka dama sredi gneče skuša dvigniti ročno torbico, pa ne more. Tedaj seže s prosto roko po njo. Ovira pa jo rokavica. Dvigne roko in sname rokavico. Spet seže po torbico in spet dvigne roko. Tedaj pravi pred njo stoječi moški:

"Nehajte že no iskati torbico! Rade volje vam plačam vozniro."

Dama pa odgovori ogorčeno: "Kaj pa mislite! Saj vendar ne bom dovolila, da bi neznan moški plačal zame."

"Nikar se ne bojte, saj nimam skritih imenovan. Bojim se samo, da bi mi utegnili odpeti še naramnice."

Da se uredi zapuščino
se proda pohištvo: ledenico, zofa, dve postelji (hollywood stila), oglečalo, peč, mizo in stole. Se proda skupno ali posamezno. Če kdo kupi skupno, dobi tudi stanovanje 3 sob v najem za \$35 mesečno na 955 E. 69th St. Pokličite
W. M. FUMICH CH 1-2181

BOGAT PLEN ANGLEŠKE ODPRAVE

Angleška lovška odprava, ki sta jo poslala londonsko zoološko društvo in radijska postaja (BBC) v Zahodno Afriko, se je te dni vrnila. Vodil jo je direktor londonskega živalskega vrta Harrison. Na področju Sierre Leone se je mudila 10 tednov. S seboj je prinesla mnoge redke ali lepe primerke ptic, sesalcev, plazilcev, rib in žuželk. V njeni zbirki je nad 300 živih primerkov, ki so jih spravili v londonski živalski vrt v Regent parku, kjer jih bodo ljudje v kratkem lahko videli. Člani odprave so proučevali tudi biologijo redkih primerkov in posneli filme o življenju živali v prosti naravi.

URADNO OBVESTILO 600 DINARJEV ZA DOLAR

Sporočamo javnosti, da smo sprejeli uradno obvestilo od Jugoslovanske Narodne Banke, da plačuje protivrednost dolarja po 600 dinarjev.

Ob enem tudi dovoljenje, da darilna denarna naročila pošiljamo potom Jugoslovanske Narodne Banke v Ljubljani, katera naročila bo Banka točno in hitro odposlala naslovnikom.

Rojaki, poslužite se te ugodne prilike, ter svojem pošljite denarna nakazila, da jih z vašimi darovi osrečite v domovini.

Pošiljamo preko Trsta, pakete z živili, kateri dospejo na prejemnika v teku 14 do 21 dni in za Veliko noč, si rojaki v domovini žele vsaj nekoliko dobrot od svojcev v Ameriki.

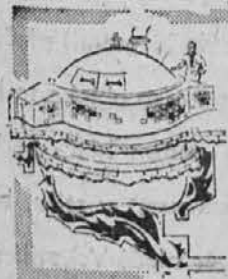
Prodajamo prekomorske karte za ladje ali avijone, ter vse potrebno uredimo za udobno potovanje.

Za vse podrobnosti potovanja ali naročilnih pošiljatev, se zglasite pri zanesljivi tvrdki.

Steve F. Pirnat Co.
6516 St. Clair Avenue HE 1-3500
CLEVELAND 3, OHIO

Nobeno drugo ameriško pivo nima okusa kot STROH'S*

Ker nobeno drugo ameriško pivo ni varjeno kot STROH'S.

OKUS,
ki ga nobeno pivo ne doseže
Stroh's je edino ameriško pivo, ki je varjeno v kotlih naravnost nad ognjem. Zato pa ima Stroh's gladkejši, bolj osvežujoč okus, ki ga nobeno drugo pivo ne doseže.

Ugajalo vam bo **Stroh's** je lažje!

Sedaj po lokalnih cenah

BAILEY'S BASEMENT

Dekliški Vinyl kot usnjo DUXKIN JACKETS

Idealni Jacket za na delo... za šport... za igro... za vsakdanjo nošo... po zelo, zelo nizki ceni na tej posebni razprodaji! Radi boste imeli ta Jacket iz Duxkina, plastike, ki izgleda in se nosi kot dragoceno usnje... madeži se ga ne primejo in je nepremočljiv, se ne razpoka ali lušči. Lepi stili z gumbi iz enakega blaga, in s pasom... ima dva žepa... robovi so trdno sešiti, luknjice za zrak pod pazduho... in podloga je iz lepega rayon satina. Za nošo sedaj, in prav skozi spomladi in poletje!

6.95 vrednost sedaj **3.95**

Pokličite CHerry 1-3820
Dajte drugo izbero barvo

Dekliški red. 4.99
DUXKIN JACKET

4 do 6x **2.99**
7 do 14

Z podlogo iz rayona in zipperjem 'spredaj. Jacket, ki ga bo dekletce z veseljem nosilo v šolo, za igranje. Lepi stili z dvema žepi; zadaj nabrani za lepšo prilogo.

Beli, luggage, roza, svetlo plavi, temno rdeči
Pokličite CH. 1-3820

MERE BELI
10 to 18 PLAVI

MICHEL ZEVACO
KRALJEVI VITEZ

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje)

"Aha! Zdaj! Ah! Hvala Bogu! Vendar že! Juhu!" so vreščali gledavci. Besno ploskanje se je vzdignilo po skedenju.

"Le daj ga!—Skrtlač! mu rebra!—Pritisni, Turlupin!—Namaži mu zadnjico! Ura! Čvrsto, Gautier-Gargouille! — V štopo ga stolci, Gros-Guillame!"

Toda smeh, viskanje in radovanje občinstva je pojenjalo in nezadovoljnost je udarila na dan. Višek užitka in naslade je bilo vendar to, da si slišal žrtev vekati in prositi; danes pa ni zaleglo vse udrihanje nič! Vse tri preklje igralske trojice niso izvabile vreči najmanjšega ajasa, kaj šele neverjetnih glasov, s katerimi je bil Cogolin razvabil poslušalce! In to je bilo povsem naravno: igralci so udrihali mimo, kakor je bilo domenjeno, in novi monsir Geront se ni zmisllil, da bi moral povzdigniti svoj glas.

"Tak, daj že, Cogolin!" je zarenčal potihoma Turlupin, ki ni vedel ničesar. "Vpij, ali pa pritisnem zares!"

"Nikogar ni v vreči!" je kričalo občinstvo.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE

2 APARTMENT BUILDING — 2-6 room apartments. Good condition. Near North — Austin. Ceramic tile baths. Automatic oil heat. \$29,500. By appointment only. NEWcastle 1-2151

By owner — 7 ROOMS BRICK RESIDENCE — 2 lots, gas heat, good condition, reasonable. — Croatian — Bohemian neighborhood. CRAWford 7-8668

TINLEY PARK — By owner — 5 rooms, Georgian. 6 years old; 2 bedrooms; lot 60x333; garage. 17043 New England Ave. KELlogg 2-2727

HIGHLAND PARK — Woodridge area. 5 year, 6 room brick b-level; 3 bedrooms, ceramic tile bath, fireplace, 60' wooded lot. Owner. Upper 20's. 285 Barbary Rd. Highland Park 2-5554

6 LARGE ROOMS, 3 bedrooms, 2 up, 7 closets, bath, powder room, enclosed porch, new 2 car garage, landscaped, new Anchor fence, close to schools, transportation, shops. 63rd-Pulaski RELiance 5-1291

LOMBARD — 1144 E. Division — 1 year old, 2 bedroom ranch; basement; automatic oil heat; birch cabinet kitchen, tile bath; aluminum storms-screens. \$16,500. By owner, transferred. Phone Lombard 3653 J

ARLINGTON HTS. — Scarsdale — By owner. 4 bedrooms, 1½ baths, den, playroom, attached garage; gas heat. \$30,500. 402 S. Belmont CLEARbrook 3-9187 After 6 p. m. weekdays, all day Saturday and Sunday

BLUE ISLAND — By owner — Income property; 6 rooms, enclosed porch, plus 4 rooms; gas heat; double garage with side drive; knotty pine 4 room basement apartment with private entrance; near transportation and school. FULTon 5-7021

WISCONSIN — 5 room furnished cottage — Boat, motor, running hot and cold water, expandible attic, fireplace on St. Croix lake. Solon Spring, Wisconsin. \$4,500. West Chicago 1284-M

OAK PARK — By owner — Convenient N. corner location, 3 bedroom brick Colonial plan; tile roof; living room; natural fireplace; TV room, modern cabinet kitchen with breakfast nook, 1½ tile baths; gas hot water heat. Reduced to \$26,500. tel: Village 8-3644

"Sleparji! Okradli ste nas! Vrnite nam vstopnino!"

"Kaj veste vi trije, kako je treba!" je zdajci zatulil Cogolin ter planil na oder oborožen s pravim pravcatim kolom. "Dajte, da ga nabrišem jaz! Na, Geront! Evo ti, lopov! Na, rogovilar! Na!"

Kol se je dvigal in padal kakor po taktu, iz vreče pa se je razlegalo pravo pravcato javkanje in tuljenje. Gledavci so cepetali z nogami ter ploskali z dlanimi; malo je manjkalo, da niso zlezli na oder pomagat Cogolinu.

"Milost! Usmiljenje! Pomagajte!" je rjul Laffemas — morda edini igralec v zgodovini, ki je res živel svojo vlogo. . .

"Aha, falot! Aha, živina!" je grmel Cogolin, ne meneč se za njegove prošnje. "Viš, zdaj si ti na vrsti! Na! Ali pomniš, kako si me tepel pri Lureauju! Na, kuga! Na, obešnjak! Tak ti si hotel sevreti mojega gospodarja! Na, morilec!"

Laffemasev jok in stok je prešel kmalu v nerazložno grgranje, nato je utihnil povsem. . . Burka je bila pri kraju in občinstvo se je jelo rahajati, zadovoljno s predstavo in trudno od silovitega smeha. Medtem pa so potegnili igralci vrečo za oder ter jo odvezali. Laffemas je padel iz nje nalik kamnu, polumrtven in bled kakor zid, ves zbit in polomljen, z obrazom polnim podplute. Cogolin se je ponosno razkoračil pred njim, kakor je večkrat videl Capestanga. Laffemas je v brezumni besnosti izdrl bodalo, da bi se zakadil vanj; toda težka roka mu je padla na ramo.

"Pomalem, hudiča, pomalem!" je porogljivo zahreščal Rinaldo glas.

Reichelieujev vohun, ves nor od groze in gneva, je bil zvezan, kakor bi trenil. Uro potem so ga privlekli Rinaldo in njegovi beriči v Bastiljo.

Chicago, Ill.

BUSINESS OPPORTUNITY
CLEANING and TAILOR SHOP for sale — Established 35 years; newly remodeled with truck or without route. Ideal future for young couple. 1206 N. Artesian Ave. BELmont 5-2595 days

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, 1 child, live in St. Henry's parish. Good location North. 4-5 room unfurnished apartment. Moderate rental. BRIargate 4-5336

RESPONSIBLE Business Woman, son and pet dog, need 4 room unfurnished apartment, south of 67th St. Will do full maintenance of apartment as long as occupied. Moderate rental. DORchester 3-3718 or HYde Park 3-0620 after 1 p. m.

RESPONSIBLE Employed Vet, baby girl, need 2 bedroom, 4-5 room unfurnished apartment. N. or N.W. Moderate rental. SUNnyside 4-6285

RESPONSIBLE Couple, 3 children, need 6-7 room unfurnished apartment. Prefer N. Chicago or S. Evanston. Moderate rental. FAirfax 4-8850

RESPONSIBLE Couple, 2 children, need 6-7 room unfurnished apartment or house with basement. Good location. Prefer S.W. Moderate rental. BISHop 7-8082

4 RESPONSIBLE Adults need 3 bedroom unfurnished apartment or house. Prefer S. or S.W. Moderate rental. ABerdeen 4-4366

XLIX. Zaljubljeni tiger.

Luconski škof je imel tisto jutro dolg pogovor s skrivnostnim kapucinom, ki ga je večkrat prišel izpovedovat in se je imenoval oče Jožef. Po menihovem odhodu se je potopil Richelieu v dolgo premešljevanje.

"Zvijaja in sila!" je mrmral sam pri sebi. "Oče Jožef ima prav. Ti dve lastnosti sta orožje, brez katerega se vladati ne da. Najprvo je potrebna laž, da zgradiš teorijo; in nato krvniška sekira, da jo uveljaviš v praksi. A treba je neki, da ukrotiš svoje strasti. V tem se pater moti," je nadaljeval Richelieu ter se zamislil. "Strasti so znamenje sile: človek brez strasti je potentakem neraben za vladarja!"

Škofov pogled je pal na papir, ki je ležal pred njim na mizi.

"Ta listič," je dejal in mračno zgrbančil obrvi, "sem dobil od Laffemasa včeraj ob štirih popoldne. Dozda ja ga ni izpregled, to pomeni, da je res aretiran. Ali je Concini morda ugenil moje misli ter mi napoveduje boj? Ne," je dodal s pretečim glasom, "Laffemas ne morem in nočem pogrešati. . ."

Nekaj minut je korakal počasi po svoji delavnici. Oblečen je bil po vojaško kakor zmerom, in ob boku mu je visel meč.

"Pojdimo!" je vzdihnil nato. S trdim korakom je stopil v sobo na koncu hodnika. V tem prostoru, ki ni imel drugega vhoda za zrak in luč kakor ozko lino, je bila zaprta Marion Delorme. Ko je vstopil Richelieu, je vstala. Bila je bledejša nego sicer, toda hudomušni smehljaj je krožil njena usta še vedno.

Nekaj hipov sta se merila z očmi. V Richelieujevem pogledu je žarela ljubezen: prezirna in

kruta ljubezen višjega bitja, ki mu je ženska zgolj orodje sle.

"Predvčerašnjim," je začel brez dolgega uvoda, "sem vam ponudil milijon; to je premoženje, ki ga francoska kraljica nima v svoji zasebni skrinjici. Razen tega sem predlagal, da vam kupim v Parizu dvorec in ga uredim po kneževsko, ter vas storim lastnico hiše, ki jo imam v pariški okolici. Obljubil sem tudi, da vam podarim toliko zlatnine in draguljev, kolikor si jih le morete zaželeti. . ."

Marion se je zasmejala na glas.

"Oprostite mi, gospod škof," je dejala, smejoč se nazven in trepetaje navznoter, "a moram se vam smežati, ko govorite kakor kak beležnik. To ni priznanje ljubezni, to je inventar!"

Richelieu je izpremenil barvo. Njegovo lice je dobilo okruten inj mrkel izraz.

"Izvolite vendar sest, svetlost," je rekla Marion s prikupnim glasom. "Ne? Potem ne zamerite, če žalim v vas veličanstvo božje, ki ga predstavljate tako imenitno, in sedim, ko moj pastir stoji!"

To rekiš se je malomarno spustila v naslanjač.

"Včeraj," je povzel Richelieu, "sem vas obvestil, da ste kompromitirani v neki zaroti zoper varnost države. Vsi dokazi so v mojih rokah. Povedal sem vam, da je v naših časih potreba strahovati javno razpoloženje z zgleddi neizprosne pravčnosti, in da vas niti vaš spol, niti vaša mladost, niti vaša lepota ne morejo obvarovati kazni. . ."

Spet je zadonel njen zvonki smeh.

"Da!" je zaškripal Richelieu. "Tudi včeraj ste mi odgovorili

s tem svojim prekletim smehom."

"Kako ne bi, ko govorite tako sodniško! Tudi to ni priznanje ljubezni, svetlost; to je obtožnica!"

Richelieu je čutil, kako mu narašča v prsih gnev.

"Kar na dan z besedo, svetlost. Predvčerašnjim sva delala inventar; včeraj je bila na vrsti obtožnica; kaj bom slišala danes?"

Škof se je vzravnaval ter iztegnil roko, kakor bi tigar vzdignil šapo.

"Prav imate," je dejal. "Daneš ne bom notar, niti ne sodnik."

"Ampak krvnik?"

Richelieu je sklonil glavo. Ko jo je vzdignil ga je bilo groza pogledati. Marion je vstala. Pošast strahu je siskala nekje blizu nje.

"Krvnik?" je dejal Richelieu, in njegove ustnice so se zavihale v peklenkem smehu. "Zakaj pa ne?"

Marion je bila hrabra. Škofova odkrita grožnja jo je razjezila kakor udarec z bičem. Upor je vzplamtel v njenih lepih očeh.

"Dobro!" je rekla. "Kje je seveda, gospod? Dokler mrem sa-

ma razpolagati s svojim telesom, mi je smrtonosni poljub njene ostrine ljubiši od gnusnega dotika vaših ust!"

"Ne!" je izbruhnil Richelieu s pridruženim glasom. "Ne mislim tebe! Na morišče ne pojdeš ti, marveč on, ki ga ljubiš! Za tvojega ljubimca gre. Cinq-Mars je v moji oblasti, da veš. V tvoje roke sem dal njegovo usodo."

Marion Delorme je vztrepetala do duše. Pokrila si je obraz z rokami ter zamrmrala:

"Ubog! fant! Ljubezen, ki se je začela porajati do njega v mojem srcu, mu ni bila v blagoslov!"

Richelieu jo je videl, kako omaguje.

"Držim jo!" si je dejal. "Poslušajte, Marion. Vi sami ste me pripravili v obup. Tem slabše za vas in zanj. Jaz sem močnejši od vaju dveh. To uro pojdem v Louvre ter se prijavim kralju. Dokažem mu, da je bil markiz Cinq-Mars izmed najzagriženjših pristašev vojvode Angoulemškega. Še nocoj, Marion, bo spal vaš ljubimec v Bastilji, čez nekaj dni pa stopi pred sodnike, ki bodo zahtevali njegovo glavo. . . Ali se vam zdi tudi topot, da govorim o inventarjih in obtožni-

cah? Ne mara je to tista izpoved ljubezni, ki gane vaše srce!"

Marion je tretjič udarila v smeh. A zdaj je zvenel njen smeh strahotno, kakor krič bolečine.

"Izpoved ljubezni? To? Recite rajši raport, gospod škof! Govorili ste kakor policijski vohun. Veste, kaj bi vam odgovoril gospod de Cinq-Mars, da je tu navzoč? Dal bi vam odgovor, kakršen pristojni ovaduhom, in ker ga ni zraven — evo, dam vam ga jaz!"

(Dalje prihodnjic)

Iz urada Carniola Tent št. 1288

THE MACCABEES

Tem potom sporočam članstvu gori omenjenega društva, da se vrši redna seja v nedeljo, 27. t. m. v dvorani št. 1 novo poslopje. Pričetek ob pol deseti uri popoldne (9:30 A.M.).

V petek 25. se pobira assessment in prosim članstvo, da pride plačat. Stem se izognete slabim posledicam v slučaju bolezni. Prosi se vse, da to obvestilo vpoštevate.

Sobratski pozdrav
John Tavčar, taj.

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

RAZPRODAJA

DOKLER JIH 350 TRAJA! MOŠKE

OBLEKE

z 2-hlačami

38.99

Mnogo Charcoals—sivih, plavih, rjavih, svetlo sivih

Tudi Fancy Worsteds v srednjih barvah in temno plavih

Mere 29 do 42
Za redne in dolge

Ko boste videli te lepe obleke z 2 paroma hlač, boste presenečeni nad to senzacijsko nizko ceno! Pričakovali bi, da bi morali plačati veliko več kot to nizko ceno za obleko te kakovosti in z samo enim parom hlač. Sedaj vam nudimo prvovrstno kakovost v stilu, blagu in kroju in še dodatni par hlač! Vsi stili so enoprсни in redne ter dolge mere.

Na željo, kupite na lahke obroke

The May Co.'s Basement
oddelek z moško opravo

Z letalom v staro domovino

Ker je zelo veliko pomanjkanje prostorov na velikih parnikih v maju, juniju in juliju, so se mnogi rojaki že odločili za potovanje po avijonih. Da pa bo tako potovanje bolj prijetno in brezskrbno, bo spremljal August Kollander te skupni od Clevelanda preko New Yorka do Pariza. Mr. Kollander, ki je lansko leto spremljal 30 clevelandskih rojakov do Pariza, bo potnikom v pomoč na potovanju in v Parizu. Odpravil bo one, ki bodo nadaljevali pot na jugoslovanskem avijonu iz Pariza do Zagreba, kakor tudi tiste, ki bodo potovali na Simphon Orient Express vlaku iz Pariza do Trsta, Sežane in Ljubljane. Prva skupina potuje na 17. junija, druga na 1. julija. Se je prostora in kedor se želi pridružiti naj ne odlašaj z priglaševanjem. Za vsa pojasnila in cene za ta dva izleta, kakor tudi za druga posamezna potovanja se obrnite na:

August Kollander
6419 St. Clair Avenue — Cleveland 3, Ohio
HE 1-4148

Velik . . .

21 inčev G.E. Console T.V.

\$199.95

✓ Pristno varnostno steklo
✓ Obvarovan glasnik

Vam plačamo do \$100 za vaš star aparat pri nakupu novega.

Gotovi deli in velika slikovna žarnica jamčeno za eno leto.

— Razpečevalci TELEFUNKEN RADIO APARATOV —

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.
Ivanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday — 9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon